

**TO'QIMACHILIK KORXONALARIDA INNOVATSION BOSHQARUV
TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH YO'LLARI**

Mahmudova Chinora Anvar qizi

Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat institut assistenti

“Buxgalteriya hisobi va marketing” kafedrası

Annotatsiya: mazkur tezida O'zbekiston to'qimachilik korxonalarida innovatsion boshqaruv tizimini rivojlantirish zaruriyati, mavjud muammolar hamda ularni takomillashtirish yo'nalishlari tahlil qilingan. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, innovatsion boshqaruv korxonalarning raqobatbardoshligini oshirish, ishlab chiqarish samaradorligini yuksaltirish va eksport salohiyatini kengaytirishning muhim omilidir.

Kalit so'zlar: innovatsiya, boshqaruv tizimi, to'qimachilik sanoati, raqobatbardoshlik, modernizatsiya, raqamlashtirish.

KIRISH

So'nggi yillarda O'zbekiston Respublikasida to'qimachilik sanoatini modernizatsiya qilish va eksport salohiyatini oshirish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biriga aylandi. Ushbu tarmoqda korxonalarni samarali boshqarish, innovatsion yondashuvlarni joriy etish va raqamli texnologiyalar asosida faoliyat yuritish raqobatbardosh iqtisodiy muhitni shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Prezidentning 2022-yil 21-dekabrdaqi “To'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi PQ-451-son qarori asosida tarmoqda innovatsion ishlab chiqarish, yangi texnologiyalarni jalb etish hamda

boshqaruv tizimlarini takomillashtirish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda.

ASOSIY QISMLAR

O'zbekiston to'qimachilik korxonalari, jumladan, "Uztex Group", "BCT Textile", "Namangan To'qimachilik", "Toshkent Toytepa Textile" kabi yirik ishlab chiqarish subyektlari o'z faoliyatida innovatsion boshqaruv elementlarini joriy etgan holda ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga erishmoqda.

Biroq tahlillar shuni ko'rsatadiki, ayrim korxonalarda boshqaruv tizimi hanuzgacha an'anaviy shaklda bo'lib, innovatsion qarorlarni tezkor qabul qilish, ichki resurslardan oqilona foydalanish va raqamli texnologiyalarni to'liq integratsiyalash darajasi pastligicha qolmoqda.

Innovatsion boshqaruv tizimini takomillashtirish quyidagi yo'nalishlarda amalga oshirilishi maqsadga muvofiqdir:

1. Raqamli transformatsiya – ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish, ERP va CRM tizimlarini joriy etish orqali korxonalarda boshqaruv samaradorligini oshirish.
2. Kadrlar salohiyatini oshirish – innovatsion boshqaruv ko'nikmalariga ega mutaxassislarni tayyorlash va ularning malakasini doimiy oshirib borish.
3. Ilmiy-innovatsion hamkorlikni kengaytirish – oliy ta'lim muassasalari, tadqiqot institutlari va ishlab chiqarish subyektlari o'rtasida klaster asosida integratsiyani kuchaytirish.
4. Innovatsion moliyalashtirish mexanizmlari – grantlar, venchur kapital va xorijiy

investitsiyalarni jalb etish orqali yangi texnologiyalarni tatbiq etish.
5. Yashil texnologiyalarni qo'llash – resurs tejovchi va ekologik toza ishlab chiqarish usullarini keng joriy etish orqali xalqaro standartlarga mos faoliyat yuritish.

XULOSA

O'zbekiston to'qimachilik korxonalarida innovatsion boshqaruv tizimini takomillashtirish tarmoqning barqaror o'sishini, eksport salohiyatining kengayishini va xalqaro bozorlarda raqobatbardosh mahsulot ishlab chiqarishni ta'minlaydi. Shu bois, korxonalarda boshqaruvni raqamlashtirish, ilmiy yondashuvni kuchaytirish va malakali kadrlarni tayyorlash davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri sifatida izchil davom ettirilishi lozim.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

- 1.O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-451-son qarori, 2022-yil 21-dekabr.
2. "O'zbekiston to'qimachilik va tikuv-trikotaj sanoatini rivojlantirish strategiyasi – 2030".
3. Karimov A., Mamatqulova D. To'qimachilik sanoatida innovatsion boshqaruv mexanizmlari. – Toshkent: Iqtisodiyot nashriyoti, 2023.
4. Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari, 2024-yil.